

РЕШЕНИЕ

№ 818

гр. Варна , 08.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 50 СЪСТАВ в публично заседание на осемнадесети юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:

Таня Кунева

при участието на секретаря Мариана Ив. Маркова
като разгледа докладваното от Таня Кунева Гражданско дело №
20203110110610 по описа за 2020 година

Производството е образувано по предявен от АН. ЦВ. Б. срещу „* осъдителен иск с правно основание **чл. 405, ал. 1 КЗ** за заплащане на **сумата от 2383,68 лв., частичен иск от 3171,84 лв.**, /след допуснато изменение на иска чрез неговото увеличаване с протоколно определение от 18.06.2021г./, представляваща застрахователно обезщетение по договор за имуществено застраховане „Каско на МПС” от 07.02.2020 г. за вреди от настъпило застрахователно събитие на 27.07.2020 г. на л.а. марка „*, вследствие на реализирано ПТП в гр.* посока кв. *, след кръстовището с ул. „*“, представляващо покрит застрахователен риск по застрахователна полица № *от 07.02.2020г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 28.08.2020г., до окончателното ѝ заплащане.

Ищецът твърди, че на 07.02.2020 г. сключил с ответното дружество застраховка „Каско“, Клауза „Пълно каско“ на личния си автомобил марка „*, със срок на действие от 07.02.2020г. до 06.02.2021г. Сочи, че автомобилът бил застрахован за сумата от 8600 лв., като застрахователната премия, която трябвало да заплати съгласно застрахователна полица № *от 07.02.2020г., възлизала на 459лв., която до настоящия момент заплатил три разсрочени вноски. Излага, че на 27.07.2020 г., управлявайки автомобила в гр. * след кръстовището с ул. „*“, при пороеен дъжд, автомобилът попаднал в локва, при което автомобилът станал неуправляем, поднесъл и се завъртял, при което задното дясно колело се ударило в бордюра на разделителната ивица. Твърди, че на 28.07.2020 г. уведомил застрахователя за настъпилото застрахователно събитие, след което бил извършен оглед на автомобила, изготвен снимков

материал и изготвено опис-заключение за щетите. Сочи, че застрахователят отказал да изплати обезщетение. Излага, че след извършено проучване в сервиси, установил, че сумата необходима за възстановяване на автомобила възлизала на 3171,84лв. Увредените части били оригинални, поради което следвало да бъдат подмени с такива. При тези съображения моли за уважаване на предявения иск и присъждане на сторените разноски.

В открито съдебно заседание ищецът не се явява, представлява се от адв. А.. Искът се поддържа в изменения му размер и се моли за уважаването му. Намира уговорките по т. 15.1, т. 57, т. 58.3 и т. 58.4 от ОУ към застраховка „Каско“ за нищожни съгласно чл. 26, ал. 1 ЗЗД като противоречащи на КЗ и Закона за защита на потребителите.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил писмен отговор на исковата молба от ответника „*АД, в който се изразява становище за неоснователност на предявения иск. Поддържа, че инцидентът е извън обхвата на застрахователното покритие, тъй като не е установен от компетентните органи и автомобилът не може да се движи на собствен ход. Посочва, че застрахователят е извършил необходимите действия за установяване на щетите и обосновано е постановил отказ за изплащане на обезщетение на основание т.15.1, изр. последно от ОУ. Позицията се на т. 57 от ОУ намира, че претендираното обезщетение е в завишен размер. Счита, че при определяне на стойността следва да се вземе предвид методиката, както и състоянието и възрастта на автомобила. В този смисъл моли за отхвърляне на предявения иск. Претендират се и сторените разноски. Сочи, че ответникът не е дал повод за завеждане на иска и претенцията за разноски е неоснователна.

В открито съдебно заседание ответникът не изпраща представител. С писмена молба от 27.01.2021 г. от процесуалния представител на ответната страна, с която заявява, че поддържа направените доводи в отговора на исковата молба. Изразява становище по същество на спора за отхвърляне на предявения иск. Претендира сторените по делото разноски и релелира възражение за прекомерност.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и съобразявайки становището на страните, съдът приема за установено следното **от фактическа страна:**

Не е спорно между страните наличието на сключен договор за имуществено застраховане „Каско на МПС“ от 07.02.2020 г. на л.а. марка „*, със срок на действие от 07.02.2020г. до 06.02.2021г. по застрахователна полица № * от 07.02.2020г.; че три вноски от застрахователната премия са заплатени.

Не се спори и относно настъпило на 27.07.2020 г. ПТП – застрахователно събитие в гр. *, след кръстовището с ул. „*“, както и че застрахователят е уведомен за настъпилото събитие на 28.07.2020г.

Видно от изготвеното опис – заключение на 28.07.2020 г. от застрахователя са констатирани увреждания дясна предна джанта, гума предна дясна, носач преден десен, джанта задна дясна, греда заден мост, конзоли заден мост, маншон каре външно дясно, подкалник преден десен и кора под предна броня дясна.

Не е спорно, че застрахователят-ответник е отказал да заплати обезщетение, поради непосещаване на мястото от служители на КАТ.

Представени са по делото Общи условия за застраховка Каско на МПС на застрахователя, видно от които в разпоредбата на т.15.1 е записано, че отговорността на застрахователя е ограничена за събития, доказани изключително с декларация и без документи, издадени от държавните органи, удостоверяващи настъпване на застрахователното събитие и без ДКП за ПТП., като в този случай застрахованият има право да получи обезщетение само ако застрахованото МПС се движи на собствен ход, щетите са незначителни и общия размер на изплатените обезщетения за събития, доказани изключително с декларация по застрахователната полица не надхвърля 15% от застрахователната сума. Съгласно разпоредбата т. 57 от ОУ е предвидено, че оценката на щетите и обезщетяване се определя по правилата на застрахователя и приетата методика. В т.58 вр. т.58.4 от ОУ е предвидено при частична щета, за което от датата на първата регистрация до датата на началото на застраховката са изминали над 10 години, застрахователно обезщетение се определя по посочения в ОУ начин.

Съобразно допуснатата по делото съдебна автотехническа експертиза, на 27.07.2020 г. лек автомобил марка „Дачия Сандеро“, с рег. N: B9849HT, управляван от АН. ЦВ. Б., се е движил по бул. „* в посока към квартал „*“, при което е валил пороеен дъжд. След кръстовището с ул. „*“, автомобилът е попаднал в натрупана вода на пътната настилка (локва), водачът е загубил управление над автомобила, който се е завъртял около вертикалната си ос по посока обратна на посока на въртене на часовниковата стрелка, отклонил се е наляво по посока на първоначалното си движение и се е ударил в бордюра на разделителната линия по средата на булеварда последователно с предно дясно колело и задно дясно колело. Вследствие на удара са настъпили материални щети по автомобила. Вещото лице заключава, че след съпоставяне на уврежданията на лек автомобил „*реалният и възможен механизъм на настъпване на застрахователното събитие е описаният по-горе и е налице връзка с твърдяното събитие. Общата стойност за възстановяване на автомобила по средни пазарни цени за оригинални части към датата на произшествието, като при изчисляване се използва цената, предлагана в поне три сервиза, отговарящи на съвременните изисквания за качество, а именно да притежават сертификат по ISO и които не притежават сертификат за качество е в размер от 2426,36лв. Съобразно направените от вещото лице изчисления общият размер на вредите съгласно Методиката е 1194,60лв., а с

отчитане на овехтяване 1061,16лв., като при отремонтване в доверен сервиз – 1269,53лв. Установява се, че стойността на ремонта при алтернативни източника с части втора употреба възлиза на 2383,68лв. При изслушване на заключението в съдебно заседание вещото лице уточнява, че съобразно методиката на застрахователя се признават 60 % от стойността на оригиналните части. Вещото лице уточнява, че автомобилът не е можел да се движи на собствен ход, тъй като предната дясна гума е била за смяна.

По делото в съдебно заседание е изслушан запис от Национален телефон 112, се установява, че А.Б. е сигнализирала контролните органи за настъпилия инцидент в отговор, на което била уведомена, че при липса на искане от застрахователя и нарушена общинска собственост няма да бъде изпратен автомобил на КАТ за отразяване на инцидента.

От ангажираните по делото гласни доказателства посредством разпита на свидетеля Димитър Иванов Тодоров, се установява, че на 27.07.2020 г. ищцата е претърпяла инцидент с автомобила в следствие на поройния дъжд в платното посока кв. Аспарухово, при което след завъртане на автомобила, предната дясна гума била качена на разделителя на двете платна. Свидетелят сочи, че незабавно сигнализирали застрахователя за настъпилия инцидент, при което представител на застрахователя заявил, че при липса на нарушена общинска собственост не е необходимо да се уведомява КАТ и да се обалят на СБА за безплатна пътна помощ. Автомобилът не бил в движение, предната дясна гума била със скъсан носач, а задната дясна била скъсана и със счупена джантата от удара.

Въз основа на изложената фактическа обстановка съдът достигна до следните **правни изводи**:

За успешното провеждане на иска с правна квалификация чл.405 КЗ, ищецът следва да установи при условията на пълно и главно доказване в процеса наличието на валидно облигационно правоотношение между страните по сключен договор за застраховка „Каско“, с включено покритие на осъществения риск, със срок на действие, покриващ датата на застрахователното събитие; настъпило застрахователно събитие на сочената дата, както и че вследствие на събитието е ищецът претърпял твърдяните имуществени вреди по вид и размер; наличието на причинно-следствена връзка между събитието и вредоносния резултат, както и че ищецът е изправна страна по договора, като е заплатил дължимата застрахователна премия и е изпълнил задължението си да уведоми своевременно застрахователя за увреждането и да му представи необходимите документи.

В тежест на ответника е да докаже изпълнение на задължението за репарирване на претърпените вреди или направените правоизключващи и правонамаляващи възражения срещу размера на претендираното обезщетение.

Не е спорно по делото и от съвкупния анализ на събраните писмени доказателства и гласни доказателства, в т.ч. изслушания в о.з.с. запис от Национален телефон 112 и приетото заключение на вещото лице по допуснатата експертиза, което съдът кредитира като обективно и компетентно дадено, се установява настъпване на застрахователно събитие на 27.07.2020 г., като резултат от което са настъпили вреди за ищеца. Застрахователят е извършил опис на щетите и е образувал преписка по щета, т.е. същият е бил уведомен за застрахователната претенция на ищеца.

За да обоснове недължимост на претендираното обезщетение ответникът се е позовал на разпоредби от ОУ, срещу които ищецът е релевирал възражение за тяхната нищожност, поради противоречието им с КЗ и ЗЗП.

Съдът намира направените оспорвания от застрахователя за неоснователни.

5

застрахователното правоотношение могат да уговорят, както основанията за носене на отговорност от застрахователя в случай на увреждане на застрахованото имущество, така и основанията за освобождаване от застрахователна отговорност, като по отношение на основанията за освобождаване от застрахователна отговорност са ограничени от разпоредбата на чл. 408 от КЗ.

Съобразно разпоредбата на чл. 408, ал. 1 КЗ основанията, при които застрахователят може да се освободи от отговорност и да откаже изплащане на застрахователното обезщетение, се определят със закон, като са посочени изрично три от допустимите основания за отказ - умишлено причиняване на застрахователното събитие от лице, което има право да получи застрахователното обезщетение /т. 1/; умишлено причиняване на застрахователното събитие от застрахователя с цел получаване на застрахователното обезщетение от друго лице /т. 2/ и неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което е значително с оглед интереса на застрахователя, било е предвидено в закон или в застрахователния договор и е довело до възникване на застрахователното събитие /т. 3/.

В случая, застрахователят е отказал плащане на застрахователното обезщетение поради неизпълнение на задължение по от ОУ по застраховка „Каско на МПС“ на ответното дружество, а именно да уведоми незабавно всички компетентни според вида на застрахователното събитие органи, като в случай на ПТП, настъпило докато той е управлявал МПС, да поиска да му бъде направена проба за алкохол и да представи оригиналите на всички документи, издадени от компетентните държавни органи във връзка със събитието, както и други документи и доказателства, свързани с установяването на събитието и размера на щетите, поискани писмено от застрахователя, за доказване на настъпилото застрахователно събитие по основание и размер. Посочил е, че описаното от ищеца събитие може да се квалифицира към случаите по т. 15.1. от ОУ за застраховка „Каско на МПС“, неразделна част от застрахователния договор, в които застрахователят изплаща обезщетение за вреди/щети, признати само въз основа на декларация от застрахования и без документи, издадени от компетентните държавни органи, удостоверяващи настъпването на застрахователното събитие, само ако МПС се движи на собствен ход, щетите са незначителни и общият размер на изплатените обезщетения за събития, доказвани изключително с декларация по застрахователната полица, не надхвърля 15 % от застрахователната сума.

Анализът на събраните по делото доказателства води до извода, че отказът на застрахователя да плати застрахователно обезщетение е необоснован. За да е налице хипотеза на законен отказ за изплащане на застрахователно обезщетение, е необходимо да е налице неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което

неизпълнение да е значително с оглед интереса на застрахователя.

Съдът намира, че предвиденото в т. 15.1 от ОУ обстоятелство застрахованото МПС да се движи на собствен ход не е значително с оглед интереса на застрахователя по смисъла на чл. 408, ал. 1, т. 3 от КЗ. Движението на собствен ход на автомобила касае единствено застрахования, който следва да намери начин да придвижи автомобила до сервиз или място за оглед от застрахователя след настъпване на щетата. По отношение на второто условие, посочено в ОУ, а именно – щетите да са незначителни, то следва да се посочи, че то следва да се тълкува във връзка с третото условие, а именно - общият размер на изплатените обезщетения за събития, доказвани изключително с декларация по застрахователната полица, не надхвърля 15 % от застрахователната сума. В случая не се спори между страните, че процесната щета е първа щета по застрахователната полица и нейният размер не надхвърля 15 % от застрахователната сума.

Отделно от горното, от ангажираните по делото гласни доказателства, посредством разпита на свидетеля *, които съдът кредитира като последователни, вътрешно-логични и еднопосочни на изслушания в с.з. запис от национален телефон 112, се установи, че ищцата е предприела всички мерки за уведомяване на контролните органи и осигуряване на присъствието им, но последните са отказали да посетят мястото. Освен това свидетелят категорично сочи, че представител на ответното дружество е уверило застрахования, че не е необходимо посещение на контролните органи, т.е. самият кредитор е признал липсата на необходимост от присъствие на органи на полицията на местопроизшествието, което не може да се тълкува в ущърб на потребителя за застрахователни услуги.

Предвид изложеното по - горе, съдът приема, че не се установява по делото наличие на основание за отпадане на застрахователната отговорност по смисъла на чл. 408, ал. 1, т. 3 КЗ - неизпълнение на задължения по договора, което да е значително с оглед интереса на застрахователя, както и че не е изпълнена хипотезата на т.15.1. от ОУ за изключване/намаляване на застрахователната отговорност на ответника, поради което и ответникът следва да заплати застрахователното обезщетение.

Съгласно разпоредбата на чл.386, ал.1 КЗ, при настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение, което не може да надхвърля застрахователната сума (лимита на отговорност). По аргумент на втората алинея на цитираната разпоредба застрахователното обезщетение трябва да бъде равно на размера на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието.

Съобразно трайната съдебна практика обезщетението по имуществена застраховка се определя в рамките на договорената максимална застрахователна сума, съобразно стойностния еквивалент на претърпяната

вреда, който не може да надхвърля действителната стойност на увреденото имущество, определена като пазарната му стойност към датата на увреждането (в този смисъл решение № 37 от 23.04.2009 г. по т.д. № 667/2008 г. на ВКС, ТК, I т.о., решение № 209 от 30.01.2012 г. по т.д. № 1069/2010 г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 167/11.05.2016 г. по т.д. № 1869/2014 г. на ВКС, II т.о. и др. , актуална и след влизане в сила на Кодекса за застраховането от 01.01.2016 г.). Обезщетението се дължи по действителната стойност на увреденото имущество, като за такава се смята стойността, срещу която вместо него може да се купи друго от същия вид и със същото качество, т. е. по пазарната му стойност, съгласно чл. 400, ал. 1 КЗ, при което не подлежи на прилагане и коефициент за овехтяване.

В случая от изслушаната в съдебно заседание САТЕ се установява, че средните пазарни цени за увредените части и за труд възлизат на 2426.36 л е в а . Тъй като действителната стойност на вредата следва да бъде съизмерима със средните пазарни цени съдът намира, че дължимото обезщетение в настоящата хипотеза следва да се изчисли на средната стойност между цената на средната стойност за труд и материали в сертифицирани сервиси и такива, които не притежават сертификат, поради което съобразно изчисленията на вещото лице възлиза в размер на 2426.36лв.

За да обоснове намаляване на размера на претендираното обезщетение ответникът се е позовал на разпоредби от ОУ, срещу които ищецът е релевира възражение за тяхната нищожност, поради противоречието им с КЗ и ЗЗП.

Съдът като съобрази съдържанието на т. 57, т. 58.3 и т. 58.4 от ОУ намира, същите за неравноправни по смисъла на чл. 143, ал. 2, т. 3 и т. 13 ЗЗП, тъй като не са индивидуално договорени, изготвени са предварително от застрахователя без възможност потребителя да повлияе на тяхното съдържание. Същите допускат на застрахователя да определи едностранно размера на своята престация по застрахователния договор, избирайки сам методиката, по която да бъде остойностена възстановителната стойност на застрахованото имущество при частична негова повреда. Няма данни потребителят да е бил предварително запознат със системата за начина на определяне на обезщетението, включая по система Аудатекс. Освен това чрез тази система на практика се ограничават пазарните аналози, което в крайна сметка води до определянето на цена за ремонт на увреденото имущество, значително по-ниска от реалната средна пазарна цена за възстановяване на вещта във вида, който е имала преди настъпване на застрахователното събитие (според експертното заключение обезщетението по методиката на застрахователя е в размер на 1269,53 лв., а по средни пазарни цени – 2383.68 лв.). Тези разпоредби не следва да бъдат съобразявани при определяне на дължимото застрахователно обезщетение.

Не е спорно, че по заявената застрахователна претенция ответникът не

е заплатил на ищеца обезщетение, поради което дължимото възлиза на сумата от 2426,36лв.

По изложените съображения, предявеният частичен иск за изплащане на застрахователно обезщетение е основателен и следва да бъде уважен в заявения размер от 2383,68 лева, частичен от 3171,84лв. като претендираната сума бъде присъдена, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба /28.08.2020г. до окончателното изплащане на задължението.

С оглед изхода на спора, своевременно отправеното искане и представените доказателства, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сторените по делото разноси в общ размер от 725,35 лв., от които 95,35лв. заплатена държавна такса, 480лв. адвокатско възнаграждение и 150лв. депозит за САТЕ. Възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение направено в условие на евентуалност от ответната страна е неоснователно, тъй като претендираното такова е в предвидения в Наредба № 1/2004 г. минимален размер, съобразно материалния интерес.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „*, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. *, бул. „К*, да заплати на АН. ЦВ. Б., ЕГН *****, с адрес гр. * сумата от **2383,68 лв.** (две хиляди триста осемдесет и три лева и шестдесет и осем стотинки), **частичен иск от 3171,84 лв.**, представляваща застрахователно обезщетение по договор за имуществено застраховане „Каско на МПС” от 07.02.2020 г. за вреди от настъпило застрахователно събитие на 27.07.2020 г. на л.а. марка „*, вследствие на реализирано ПТП в гр. *, след кръстовището с ул. „Кракра“, представляващо покрит застрахователен риск по застрахователна полица № *от 07.02.2020г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 28.08.2020г., до окончателното ѝ изплащане, **на основание чл.405, ал.1 от КЗ.**

ОСЪЖДА „*, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. * да заплати на АН. ЦВ. Б., ЕГН *****, с адрес гр. *, сумата от **725,35 лв.** (седемстотин двадесет и пет лева и тридесет и пет стотинки), представляваща сторени по делото разноси, **на основание чл. 78, ал.1 от ГПК.**

Присъдената сума може да бъде заплатена по посочения от ищеца начин: чрез пощенски запис.

Решението подлежи на обжалване пред Варненски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните на основание чл. 7, ал. 2

от ГПК.

Съдия при Районен съд – Варна: _____